DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING.

Per 6 maanden voor	Soerabaya. . . .	*f* 7.50
„ „ „ „	Java.	„ 9.—
„ „ „ „	Buitenbezittingen. .	„ 10.—
„ „ „ „	Nederland. . . .	„ 13.—

De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

MAANDAG 25 JANUARIJ.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is *f* 2.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het segel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

No. 7. ZESDE JAARGANG. 1858.

Bij dit nummer behoort een bijvoegsel.

I.

Is de leer van de staathuishoudkunde in het Oosten toepasselijk? Deze vraag werd onlangs in eene der in Nederland uitkomende dagbladen, welke het zich inzonderheid ten taak hebben gesteld de belangen onzer kolonie te bespreken, in ontkennenden zin beantwoord.

Om tot dat antwoord te geraken wordt volgenderwijze geredeneerd.

Elk zamenstel van kennis, zegt men, waaraan de naam van wetenschap wordt gegeven, rust op grondslagen, die als waarheden uit den aard der zaak volgen, of uit de waarneming van vele en onderscheidene verschijnselen zijn vastgesteld. Bij de toepassing van iedere wetenschap is het van het hoogste belang, te weten of die waarheden uit den aard der zaak blijken, dan wel of zij bij gevolgtrekking uit verschijnselen zijn afgeleid: immers zal men in het eerste geval kunnen besluiten tot eene toepasselijkheid van die wetenschap op alle omstandigheden, terwijl men in het laatste geval, vóór dat men de toepasselijkheid mag aannemen, zal moeten aantoonen, dat de als waarheden aangenomen grondslagen zijn opgemaakt uit de waarneming van verschijnselen, welke gelijksoortig zijn met die, waarop men ze wenscht toe te passen.

De kennis, die gewoonlijk met den naam van staathuishoudkunde wordt bestempeld, zoo redeneert men verder, rust bijna geheel en al op grondslagen, die ontleend zijn aan de waarneming: weinige of geene springen voort uit den aard der zaak. Men behoeft slechts een boek over de staathuishoudkunde in handen te nemen om zich daarvan te overtuigen. Nog tegenwoordig (die wetenschap is bovendien niet zeer oud) haalt ieder schrijver eene menigte feiten aan om de waarheid aan te toonen van hetgene hij heeft voorop gezet. Het blijkt dus een ieder niet duidelijk uit den aard der zaak, anders zoude de aanhaling van die feiten geheel overbodig zijn.

Men wil derhalven het antwoord op de vraag of de leer van de staathuishoudkunde in het oosten toepasselijk is, afhankelijk maken van het onderzoek of de grondslagen van die leer steunen op de waarneming van verschijnselen, die zich in het oosten hebben vertoond, en indien uit dat onderzoek blijkt dat zulks het geval niet is, wil men, als door één enkel magtwoord de leer dier wetenschap verbannen uit de oostelijke en beperken tot de westelijke wereld, omdat de grondleggers der jeugdige wetenschap uitsluitend hunne waarneming toepasten op feiten, die zich in de westelijke wereld voordeden.

Onzes inziens berust het ontkennend antwoord dat in het algemeen op de bedoelde vraag gegeven wordt, op geheel onjuiste redeneringen.

Immers, indien iedere wetenschap grondbeginselen heeft, die er de theorie van vormen, zoo heeft ook de Staathuishoudkunde hare theorien, maar deze hebben even zoo vele verschillende toepassingen noodig, als er onderscheidene staten zijn. Niets is minder gelijkvormig dan de gouvernementen en menschelijke maatschappijen, en daarom moeten de staathuishoudkundige wetten, die daarop toepasselijk zijn, natuurlijkerwijze in verband staan met hunnen grond, koophandel en rijkdommen. Identiteit in de grondbeginselen en verscheidenheid in derzelver toepassing zijn de eerste karaktertrekken der staathuishoudkunde.

Toen het Reglement op het beleid der Regering van Nederlandsch Indie werd vastgesteld, zag men, naar ons inzien zeer juist, de moeijelijkheid en ondoelmatigheid in, om de leer der staathuishoudkunde, in haren geheelen omvang, zoo eensklaps op Indie toetepassen, maar daarom kleefde men het gevoelen niet aan, dat die leer zich alleenlijk tot de westelijke wereld moest beperken. Daarvan getuigen genoegzaam de staathuishoudkundige beginselen in het Regeringsreglement nedergelegd, welke kennelijk de strekking hebben om geleidelijk de hinderpalen te overwinnen, welke op Java en in onze overige Oost-Indische bezittingen de toepassing der staathuishoudkunde nog, in meerdere of mindere mate, in den weg staan.

Indien de Regering die beginselen van het Reglement op eene milde wijze uitlegt, en zoo doende met langzamen maar tevens zekeren tred, zonder onbezonnen voorttehollen of hardnekkig bij het oude of verouderde stil te blijven staan, op den weg van vooruitgang en verbetering voorttreedt, en de teekenen des tijds als waarschuwende baken voor oogen houdt, dan zal de uitkomst de beste wederlegging zijn der nimmer voltehouden bewering dat de leer der staathuishoudkunde in het Oosten niet van toepassing is, omdat de grondleggers dier wetenschap tot dus verre uitsluitend hunne waarneming toepasten op feiten, die zich in het westen voordeden.

Wij leven in eenen tijd, waarin de wetenschap niet stil staat, waarin vasthoudenheid aan het oude en verouderde onwillekeurig in den stroom der vooruitsnellende beschaving wordt verzwolgen, en waarin dus ook de leer der Staathuishoudkunde, de hinderpalen en vooroordeelen in het Oosten zal overwinnen, waarover zij in het Westen heeft gezegevierd.

E. FUHRI.

(*Voor de Armen*) Dames Regentessen van het Protestantsche Diakonie Weeshuis te Soerabaya brengen ter kennisse van de ingezetenen dezer stad en van de omliggende plaatsen, dat zij, met het oog op den hoogst ongunstigen geldelijken toestand van het aan hare zorgen toebetrouwd gesticht, hetwelk geheel en al door giften van liefdadigheid moet worden in stand gehouden, het voornemen hebben opgevat om eene VERLOTING te houden van DAMES HANDWERKEN en alle andere voorwerpen, welke men haar zoude gelieven af te staan, ten einde de opbrengst van die Loterij te doen strekken ter te gemoet koming in de bestrijding der kosten van onderhoud van de in genoemd gesticht verpleegd wordende weezen.

Zij noodigen alzoo ieder uit om de voorwerpen, welke men daartoe wel zal gelieven te bestemmen, te doen bezorgen ten huize van Mevrouw MEHLBAUM in de Heerestraat, of van Mevrouw BLANCKENHAGEN op Kapoetran, welke zich wel met de inontvangstname dier goederen hebben willen belasten, zullende de tijd en plaats van de uitloting dezer Loterij nader worden bekend gemaakt.

De prijs van ieder lot is bepaald op *f* 10 Recepis, zullende de loten ter voornoemde plaatsen verkrijgbaar worden gesteld.

Dames Regentessen voornoemd vleijen zich dat eene ruime medewerking tot het liefdadig doel, hetwelk zij zich voorstellen, deze hare poging tot instandhouding van het weeshuis, hetwelk aan een veertigtal weezen ten toevlugtsoord strekt, met den besten uitslag zal bekroonen.

SOERABAYA, 25 *Januarij* 1858.

BEGRIJPEN EN BEGREPEN WORDEN

DOOR

N. DONKER.

(*Vervolg en slot.*)

De jongeling hoopte dat het gelaat der moeder zou ophelderen — het tegendeel was echter waar.

„Wel zeker! maar mijnheer heeft immers de kracht om op eigen beenen te staan, ik had het van dien fieren kop niet verwacht, dat hij buigen zou, en dat zoo ras! Maar hoe buigt hij ook? Heeft hij den moed om zelf tot zijne moeder te komen? neen, de broeder moet het doen. En dan nog dien broeder, die gedurende moeijelijke dagen geheel alleen stond, nu iemand naast zich te geven, die nimmer gewerkt heeft, Gustaaf dat zou onregtvaardig zijn en ik bega nimmer onregtvaardigheden. Hij creeere zich zelven een loopbaan, hij meende sterk te zijn."

„Moeder bent u het niet met mij eens, dat ik assistentie noodig heb?"

Den fijnen opmerker zou het niet ontgaan, dat er ironie in zijn toon lag.

„En wat zou dat hier?" riep zij heftig, en als wilde ze een direkt antwoord vermijden, „assistentie van Adolf!" Haar gelaat drukte verachting uit.

„Ja moeder, assistentie van Adolf!" sprak hij op ongewoon warmen toon, „assistentie van Adolf, van hem, die, moet ik het zeggen, door ons miskend is."

„Miskend?" riep Mevrouw van Wal, en haar oog schitterde met ongewonen gloed, „heb ik hem ook miskend, toen hij alles verwaarloosde om krankenbezoeker bij zijn vader te zijn, die vader had mij — eene vrouw als ik ben, mogt het zwaar vallen, lijdelijk bij een krankbed te zitten, ik deed het, want ik kende mijn pligt, hem voegde het niet."

„Moeder ik weet het niet, dit alleen weet ik, ik was geen krankenbezoeker toen vader leefde, en nog weegt het zwaar op mijn harte. Genoeg daarvan. De voorname reden van Adolfs tegenzin in de fabriek lag niet in de zaak zelve."

„Waarin dan?"

„In Spanjerd."

„Altijd Spanjerd!"

„Ja, altijd Spanjerd, want hij was het ongeluk van ons huis."

„Maar hoe weet je dat alles?"

„Hij heeft het mij zelf gezegd."

„Zelf gezegd!" en terwijl ze dit sprak, stond ze op en liep onrustig door het vertrek, „zelf gezegd, en waarom komt hij dan niet tot mij, mij, zijne moeder; spreek dan.... Wie heeft meer regt op vertrouwen, de moeder of de broeder.... durft hij mij niet te naderen? Ben ik dan ongenaakbaar, ongenaakbaar voor eigen kinderen?" Eensklaps zweeg ze stil, als in gedachten verzonken. Ze legde hare hand op Gustaafs schouder en sprak eindelijk, terwijl de tranen haar langs de wangen biggelden: „Gustaaf! daar was een tijd dat ik je minder lief had, dan hem, hij was mijn oudste, hij had zin voor alles wat groot en schoon was — zoo meende ik — en ik was meer zijne moeder dan de uwe, wat werd mijn loon? wantrouwen, onbegrijpelijk wantrouwen, dank, dank mijn Gustaaf, dat ik dat niet van u beleven moet."

De zoon scheen verstomd, zoo had hij haar nimmer gezien.

„Moeder," hernam hij, terwijl het gevoel zijne stem bijna versmoorde, „moeder, wie weet of thans niet het einde nadert van al ons verdriet, moeder ik beloof het u, hij zal u liefhebben zoo sterk een kind zijne moeder lief hebben kan, als gij hem thans liefde betoont,"

„Liefde betoont!" sprak zij, niet met drift, maar met waardigheid. „Moet mij dit gezegd worden: ik ben vader en moeder voor mijne kinderen geweest?"

„Ja moeder," antwoordde de andere met vastheid, want hij wilde nu tot het einde gaan, „gij hebt ons liefde *geschonken*, maar zelden *betoond*."

Ze keek hem verbaasd aan. Nooit had een zoon zoo tegen haar durven spreken, en toch scheen ze niet verstoord. Eindelijk zeide zij bedaard: „Spreek vrij uit, wat wil je van mij."

„U kent het karakter van Adolf, niet waar?"

„Misschien — ik meende dat ik het kende."

„Zoo u het kent, moeder, dan zult u er ook de overtuiging van hebben, dat hij tot den stap om weder hier te komen, nu reeds lang, zeer lang heeft moeten strijden. O de daden, die wij bedrijven, worden zoo vaak aan verkeerde bedoelingen toegeschreven. Zwakheid moge bij hem gedeeltelijk de reden zijn, dat hij u niet dadelijk te gemoet komt, eene andere oorzaak is ook, dat het u te zeer schokken zoude bij uwe nog wankele gezondheid. Kom moeder, ik ben begonnen, ik wil ook voleindigen. Ik weet dat, wat ik u vragen zal, u zwaar, zeer zwaar zal vallen, ook zou ik het u nimmer afvragen als ik niet van uwe zielskracht overtuigd was."

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Dingsdag den 26, Woensdag den 27 en Donderdag den 28 Januarij.

Voor de woning van den WelEd. gestr. Heer P. Vreede Bik te Simpang.

ADVERTENTIEN.

GEBOORTE

Voorspoedig bevallen van eenen *ZOON*, L. de Vey, geboren *Huijsdens.*

Soerabaya. 24e *Januarij* 1858. (72)

VENDUTIE

Op Dingsdag en *Woensdag den* 26*sten* en 27*sten Januarij* 1858.

Ten huize van den WelEd. Gest. Heer P. Vreede Bik op *Simpang* te *Soerabaya.*

Van fraaije en hardloopende *Makassar* en *Sandelwood* RIJ- en WAGENPAARDEN (vier spannen), *Europesche* en andere RIJTUIGEN, ZADELS, TUIGEN, enz., eene melkgevende KOE, een STIER en KALF allen van Sijdney-ras; voorts van een netten en goed onderhouden INBOEDEL, bestaande grootendeels uit mahonijhouten *Europesche* en andere MEUBELEN, waaronder een fraai ameublement van massief MAHONYHOUT, bekleed met velours d'Utrecht, groote SPIEGELS en SCHILDERIJEN met prachtige vergulde Parijsche lijsten, SPIEGELKASTEN, TAFELS met marmeren bladen, CANAPÉS, ZITBANKEN, TOILETTEN, LEDIKANTEN enz., enz. Porcelein, kristal, pleet- en ZILVERWERK, waaronder LEPELS en VORKEN van *Europeesch* maaksel, HANG- en TAFELLAMPEN, waaronder bijzonder fraaije MODERATEUR LAMPEN. Een keurig assortiment BLOEMEN, waaronder van zeldzaam voorkomende soorten. Eindelijk een DRAAIBANK en bij behoorende gereedschappen, een toestel voor GALVANO PLASTIEK met chemicalien enz. enz. enz. alles *Zondag* te voren voor een ieder te bezigtigen.

(24)

VENDUTIE

Op Vrijdag den 29*sten Januarij* 1858.

VOOR DE TOKO VAN

PEREIRA & CO.

Van fraaije gemaakte heeren HEMDEN, zijden DASSEN en COLS, PARAPLUIES, zijden BAREGES, MOUSSELINE en ORGANDIES, dames JAPONNEN, SHAWLS, MANTILLES, mooije ETAGÈRE VOORWERPEN, MODERATEUR LAMPEN, HANGSTOLPEN, MUURKLOKKEN loopende *acht dagen*, Porceleinen BORDEN en SCHOTELS, MESSEN met ivoren heften, VINGERGLAZEN, pleeten DRANKSTELLEN, OLIE en AZIJN ZETJES, KINDERWAGENS en verder PROVISIEN in blik, PRUMES D'ENTES enz. enz. enz.

(44)

Op de vendutie van Vrijdag den 29sten dezer zullen mede worden verkocht:

1 kist POLKA HOEDEN en WAAIJERS van verschillende soorten.

(45) PEREIRA & CO.

Op de vendutie van Vrijdag den 29sten dezer zullen nog door de ondergeteekenden worden verkocht: eene partij oude KOPERBLADEN, afkomstig van het Ned. schip *Gezina*, kapt. Burggraaf.

(46) **PEREIRA & CO.**

OPENBARE VERKOOPING.

Op Zaturdag den 30*sten Januarij* 1858, des voormiddags ten 10 ure.

Ten kantore van den Notaris **BUSKEN HUET** te Soerabaya.

Van drie perceelen *Onroerend Goed*, gelegen aan de *Krambangan* binnen *Soerabaya*, te weten:

1°. Een ERF met steenen met pannen gedekt HUIS en BIJGEBOUWEN, thans bewoond door den Heer R. van Noord Borski;

2°. Het daarnevens gelegen ERF met het daarop staande vervallen gebouw;

2°. Een ERF liggende achter de beide eerste perceelen.

De perceelen zullen eerst ieder afzonderlijk en daarna gecombineerd te koop worden aangeboden.

Informatien ten kantore van voornoemden Notaris, alwaar de eigendoms bewijzen en verkoop voorwaarden ter inzage liggen. (74)

VENDUTIE

Op den 30*sten Januarij aanstaande.*

Ten huize van den kapitein der administratie Prins, van **Fraaije Gepolitoerde Meubelen**, een **Rijpaard**, boven **4 voet** hoog, een **Bendy**, enz. enz. (29)

Krachtens notarieele obligatie, gedagteekend 14 *November* 1856, zullen op *Donderdag den* 4*den Februarij* eerstkomende, ten half negen des morgens, door tusschenkomst van het vendukantoor alhier, bij wege van executie door den ondergeteekende ten zijnen kantore, gelegen in de Zoete steeg, publiek worden verkocht, de roerende goederen van wijlen Hadjie Samsodin bin Djoesoop, bestaande in:

Een Zilveren met **Goud** beslagene **Sirie doos**, benevens de daarbij behoorende **Gouden** met **Diamanten versierde doosjes** en **Sirie Koker.**

En zulks ten verzoeke van den Chinees Han Liongtjang, Suikerfabriekant, woonachtig te *Soerabaya.*

De Deurwaarder,

(67) C. F. DAMWIJK.

Krachtens vonnis van den raad van justitie alhier dd. 22 Julij 1857, zullen op *Donderdag den* 4 *Februarij* eerstkomende, ten half negen des morgens door tusschenkomst van het vendu-kantoor alhier, bij wege van executie, door den ondergeteekende ten zijnen kantore gelegen in de Zoete steeg, publiek worden verkocht, de roerende goederen van den chinees Go Kong Soe, handelaar woonachtig te Soerabaya, bestaande in:

Een victoria wagen zoo goed als nieuw met **een wagen paard** (*Sandelwood*), benevens **meubelaire** en **toko goederen**, en zulks ten verzoeke van Mr. Anthony Mangelaar Meertens, advocaat en Procureur bij voornoemden raad qq Julius Adrianus Theodorus Friedlander, koopman, wonende te Soerabaya, in hoedanigheid van universeel erfgenaam van wijlen zijnen vader Julius Heinrich Friedlander.

De Deurwaarder,

(68) C. F. DAMWIJK.

Op de vendutie van *Donderdag den* 4*den Februarij* aanstaande, zullen nog door den ondergeteekende voor rekening van belanghebbenden worden verkocht eenige onuitgeloste pandgoederen, bestaande in: **Gezette Diamanten, Goud-** en **Zilverwerken.**

(69) C. F. DAMWIJK.

Krachtens vonnis van den Raad van Justitie alhier, dd. 22 Julij 1857, zullen op den 16den Februarij 1858, ten half negen ure des morgens, door tusschenkomst van het vendu-kantoor alhier, bij wege van executie, ten verzoeke van Mr. A. M. Meertens, advokaat en procureur bij den raad van justitie te Soerabaya, qq. de heeren Ruyl Cramer & Co, kooplieden te Soerabaya, ten huize van de Chinesche vrouw The Kit Nio, in de kampong *Pangoong*, door den ondergeteekende verkocht worden, **MEUBELAIRE** en **TOKO GOEDEREN**, aan gemelde chinesche vrouw toebehoorende.

De deurwaarder,

(73) C. F. DAMWYK.

VENDUTIE.

Op een nader te bepalen dag zullen de ondergeteekenden op publieke vendutie aan de meestbiedenden zonder reserve verkoopen.

Eene partij van **99 stuks Rigamasten**, gesorteerd van af 65 voeten lang bij 24 duim diameter, tot 34 voeten lang bij 9 duim, verwacht wordende per het Nederl. schip *CHRISTINA HELENA*, kapitein C. Tjebbes van *Amsterdam.*

Voor nadere informatie gelieve men zich franco te adresseren aan

(882) P. KERVEL & CO.

VERTREK VAN SCHEPEN.

PASSAGIE NAAR NEDERLAND.

Word aangeboden met het snelzeilend Nederlandsch barkschip

„PIETER SCHOENMAKER."

gevoerd door kapt. J. J. van Varelen:

Het schip beveelt zich door deszelfs allerdoelmatigste inrigtingen bijzonder aan, voert eenen geëxamineerden Docter, en zal omstreeks *ultimo* dezer maand, tot de terugreize direct naar Nederland gereed zijn.

Adres bij

De Agenten,

(65) **RUYL CRAMER & CO.**

CHINA

Kapitein G. G. Luttenberg.

Met dit snelzeilend, en uitmuntend tot den overvoer van passagiers ingerigte schip, wordt passage naar Nederland aangeboden, om in de eerste helft van *Februarij*, direct van hier, te vertrekken.

Voor nadere informatiën adresseere men zich bij

De Agenten,

(62) **P. KERVEL & CO.**

Allen die iets te vorderen hebben van den Heer P. Vreede Bik worden verzocht ten spoedigste opgave te doen aan

(71) Mr. M. P. A. COSTER.

VERTREKKENDE PERSONEN.

De Heer P. Vreede Bik en familie naar *Nederland*, gemagtigden Th. Bik en W. van Berckel Bik, te *Batavia.* (70)

„Spreek dan," zoo hernam zij, en zij scheen op dezen oogenblik voor het eerst van haar leven dien zoon te bewonderen.

„Moeder, het geldt uw oudsten zoon de grootheid uwer liefde te doen gevoelen, door hem die te bewijzen zelfs in iets waarin hij u heeft gegriefd." Hij toefde een weinig alvorens hij langzaam voortging: „Adolf is verliefd, en verlangt uwe toestemming tot zijn huwelijk."

„Hoe!" riep Mevrouw van Wal, alsof ze op een adder getreden had, „en ge wilt...."

„Moeder, dat meisje is uwer waardig, hiervoor sta *ik* in. O, *betoon* u ook liefderijk, zoo gij het in waarheid *zijt*, doe het ter liefde van ons beiden — ik reken op u moeder en zal Adolf verzoeken hier te komen."

„Neen!" riep zij uit — doch Gustaaf was reeds vertrokken.

Het mogt van even veel tact getuigen, dat hij aan Adolf zelf overgelaten had om de schoone plannen bloot te leggen, als dat hij haar thans geruimen tijd alleen liet, zij toch had nog een zwaren strijd te voeren. Zou zij het hoofd buigen voor haar zoon? Maar ook zou zij zich kleingeestig vertoonen voor haar jongste kind! Zijn raad, ze mogt het niet ontkennen, was treffend schoon, en de opvolging daarvan, ja, ze begon het allengs te gevoelen, eischte waarachtige grootheid van ziel van hare zijde. Sterker en sterker deed zich het moederlijk gevoel bij haar gelden, en altijd dezelfde, altijd fier, riep zij eindelijk als in triomf uit: „Ook al waren zijne misdrijven tienmaal grooter, hij zal vergeven worden!"

Daar komen Gustaaf en Adolf binnen, de laatste thans niet met opgeheven hoofd, maar angstvallig, het is of de beide zonen van rollen verwiseld hebben, want thans flikkeren de oogen des jongsten — niet van vuur, dat zoo vaak verschroeijen doet, maar van waarachtige tevredenheid. Naauw ziet de moeder haar oudsten zoon binnenkomen, of overstelpt van gevoel vliegt zij hem te gemoet en snikkende bedekt zij zijn voorhoofd met vurige kussen. Ook dien zoon had zij verloren gewaand en is weder gekomen.

En hij, wel is zijn hart gebroken, want door zooveel liefde als overweldigd, valt hij op de knieën en stamelt: „vergeving!"

„Spreek op," zegt de moeder, „van vergeving geen sprake meer, nu ge tot mij gekomen zijt. Wat toegestaan *kan* worden, zal niet worden geweigerd."

En nu volgt er een gesprek, waarin alles wordt verhaald en bloot gelegd, waarin een ieder beurtelings rekenschap zijner daden *moet* afleggen, en een ieder de aanleidingen klaar voor oogen ziet, die vroeger zoo duister bleven, waarin Mevrouw van Wal niet zelden met opgetogenheid luistert naar de plannen van haar oudsten, en verbaasd ontdekt zij welk een schat zij op het pant was geweest te verliezen. De slotsom is, de lezer begrijpt het reeds, dat alles wordt toegestaan en iedereen gelukkig is.

Maar er is te veel, te lang althans gesproken, immers Mevrouw van Wal zegt: „'t Zou waarlijk te laat worden, hoe jammer Gustaaf dat ik nog uit moet, lees Adolf, je behoort toch ook weer tot de onzen, Spanjerd is er niet meer, en ik dien dus zelf wel...."

„Neen moeder," hernam Adolf, „dat behoeft u niet te doen, wij hebben elkander zoo lang gemist, *wij* blijven hier, en Gustaaf..."

„Gustaaf — maar de zaak is moeijelijk...."

„Moeder," riep de oudste al weder, „bij heeft zoo vaak moeijelijkheden effen gemaakt, toe laat hem gaan. Het drukte hem zoo zwaar, dat ge hem slechts half vertroawdet."

„Is dat waar, Gustaaf?" hernam zij, en haar van vreugde stralend gelaat, werd nu door een enkelen rimpel ontsierd.

„Ja moeder!"

„Dus ook gij, mijn kind, ging je moeder voorbij, als je wat op je hart had — waarom er mij niet over aangesproken."

„Vertrouwen moeder, moet gegeven, kan nimmer gevraagd worden."

„Fier als de rest," hernam ze glimlachende. Als de rest? 't mogt ten bewijze strekken, dat ze thans eerst *allen* — ook zich zelve — begreep.

„Thans," riep Adolf, opgewonden, „hebben wij elkander waarachtig lief en zullen gelukkig zijn."

„Omdat wij elkander *begrijpen*. Ga Gustaaf, ik behoef geen instructie meer te geven, maar kom spoedig terug"

. . . ."

Wij besluiten, want wie ook nog meer zou willen weten, wij houden ons verhaal voor geëindigd. Alleen dit, voor wie het nog noodig mogt hebben. Ouders en kinderen, broeders en zusters elkander lief te hebben is niet voldoende, wilt ge het *duurzaam* doen? tracht ook te begrijpen en begrepen te worden, waar gij dit doet, werkt gij aan eigen heil, aan de vreugde der uwen — wij mogen verder gaan, aan het welzijn der maatschappij.

De ondergeteekende recommandeert zich tot het vervaardigen, veranderen en repareren van alle Militaire versierselen.
Tevens beveelt hij zich bijzonder aan tot het schoonmaken van **Gouden** en **Zilveren Borduursels, Epauletten, Fouragères, Galon's** etc., welke door eene of andere oorzaak onaanzienlijk mogten zijn geworden. Adres
(59) **L. KUIJK,** *Passementwerker, Bazar Baroe te Batavia.*

Iemand, bekend met het Italiaansch boekhouden, eenige middag- en avond-uren ter zijner beschikking hebbende, biedt zich aan tot het bijhouden, bij zich aan huis in de stad, van kantoorboeken, dan wel eenig ander administratie-werk.
Nadere informatien te bekomen bij de uitgevers dezer courant. (43)

WORDT'TE KOOP GEVRAAGD:
Twee of meer CENTRIFUGES. Adres letter M. uitgevers dezes. Brieven franco. (56)

Eene **suikerfabriek** in den *Oosthoek* te koop, *tegen geheel contante betaling.*
Voor nadere informatien adresseere men zich met franko brieven te Bezoekie, bij
(58) **J. D. FRANSEN VAN DE PUTTE** qq

Te BEZOEKIE benoodigd, een klerk bij het beheer van 's lands kas tegen *f* 65.—'s maands tractement.
Aanvragen franco aan den Secretaris der Residentie.
(57)

TE KOOP

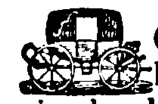
GEVRAAGD, **een ligte Reiswagen** met hangveren voor vier personen, de prijs van vier honderd gulden niet te bovengaande.
Adres Lett. W. *Oostpost.* (64)

TE KOOP

Een HUIS, op het komedieplein, te bevragen bij de uitgevers dezer *Courant.* (60)

HET PHOTOGRAPISCH
PORTRETTEN ATELIER
VAN
WOODBURRY EN PAGE.
Is van heden *Donderdag den 21sten Januarij,* geopend in de Gatottan. Zij zullen slechts zes weken vertoeven.
De prijs der Portretten in étui is van *f* 12.— rec. tot *f* 70.— rec. (63)

BRONS-WERKEN.
De ondergeteekenden hebben ontvangen eene factuur PRACHTIGE VOORWERPEN VAN BRONS, zooals INKTKOKERS, TOILETSPIEGELS, NACHTKLOKJES, THERMOMETERS, LICHTSCHERMEN, enz.
(42) **E. FUHRI & CO.**

Op de Scheepstimmerwerf van den ondergeteekende, gelegen aan de Oostzijde der *Kaliemaas* naast den Heer Cores de Vries, zijn te bekomen:
Hollandsch **Witlood,** Europ. **sloepriemen,** kleine **Ankers** en **Dreggen,** ijzeren **Kombuizen,** koperen en ijzeren **Spijkers** in soorten, **Schroeven** in soorten, **Vilt, Zeildoek, Touwwerk, Putsen,** een nieuwe **Lier** compleet, **Teer Kwasten,** kleine Europ. **Rondhouten, Zink** en **Zinkspijkers, Blokken** in soorten, met of zonder ijzer beslag, **Bankschroeven, Aanbeelden, Timmermans Gereedschappen, Planken** en **Balken,** in soorten, benevens 40 nieuwe **Jatiehouten** dubbele **Deuren,** aan de binnen kant met glasruiten en aan den buiten kant met Jaloesien.
Wortd verder op deze werf allerhande **Scheeps** en **Huis Timmerwerk** verrigt.
(50) G. R. CURTIS.

PER MAIL ONTVANGEN
ANNUAIRE DES DEUX MONDES, 1857. *f* 20.
(61) **E. FUHRI & CO.**

WISSELS OP NEDERLAND.
(869) Bij FRASER EATON & CO.

WISSELS OP AMSTERDAM.
(758) Bij B. J. VAN ECK & CO.

LIEFHEBBERIJ-TOONEEL TE SOERABAYA.
Vrijdag, 29 Januarij 1858.
Zevende voorstelling van het abonnement.
Met welwillende medewerking van het Muziekgenootschap St. Cecilia.

CLEMENCE,
OF
DE DOCHTER VAN DEN ADVOKAAT.
Tooneelspel in twee Bedrijven.
Naar het Fransch
van Mevrouw ANCELOT,
DOOR
Mr. J. H. BURLAGE.
Entreekaartjes voor geintroduceerd wordende vreemdelingen en besprokene plaatsen zullen op den dag der voorstelling verkrijgbaar zijn aan het komediegebouw van des morgens 8 tot des middags 12 uur.
AANVANG TEN HALF ACHT URE.
Namens de Direktie,
De Sekretaris,
(66) VAN COEVORDEN.

HOLLOWAY'S PILLEN
Het beste geneesmiddel der Wereld voor zulke ziekten als waaraan in het bijzonder de vrouwen onderhevig zijn.
Deze PILLEN worden den ingezetenen van *Java* vooral aanbevolen, wegens derzelver doelmatigheid in de ziek- ten, die der vrouwelijke sexe eigen zijn, terwijl de welhaast volwassene maagd dezelve evenzeer behoeft als de vrouw die de laatste periode haars vrouwenlevens intreedt. Het is met ontegenzeggelijke bewijzen gestaafd dat deze PILLEN spoedig en krachtdadig werken in die ongesteldheden, waaraan het vrouwelijk geslacht bij uitsluiting blootstaat, en de beste hulp zijn in die hagchelijke tijdperken des levens die onder verkeerde behandeling zoo gevaarlijk kunnen worden.
Verkrijgbaar à Contant bij E. Fuhri & Co, te Soerabaya, tot de ondervolgende prijzen:
DOOZEN PILLEN van *f* 1.— *f* 3.— en *f* 5.—
POTTEN ZALF „ „ 1.— „ 3.— „ „ 5.—
(835)

— In het *officieel gedeelte* van de *Javasche Courant* van den 20sten dezer No. 6, welke wij bij het ter perse leggen dezer ontvangen, komen de volgende beschikkingen voor:

Bij beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Kolonien, van 30 September 1857 lett. A. no. 9, is aan den Oost-Indischen hoofdambtenaar, met verlof in Nederland, M. A. J. Gaillard, laatstelijk resident van Japara, verleend eene verlofsverlenging voor den tijd van zes maanden.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Kolonien, van 30 September 1857 lett. A no. 12, is aan den Oost-Indischen ambtenaar, met verlof in Nederland, J. H. van Bouwdijk Bastiaanse, laatstelijk opziener bij de koffijbereiding in de residentie Bantam, verleend eene verlofsverlenging voor den tijd van zes maanden.

Civiel Departement.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den ambtenaar op wachtgeld A. Gevers.
Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den eersten stads-geneesheer te Samarang W. F. Steenstra Toussaint.

ONTSLAGEN:

Uit zijne betrekking, de in zijne funktien geschorste kontroleur der derde klasse bij het binnenlandsch bestuur ter Sumatras Westkust F. C. L. C. J. Spangenberg.
Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de kontroleur der derde klasse bij de landelijke inkomsten en kultures J. J. Limburg Brouwer.
Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen. de eerste klerk op het vendukantoor te Batavia W. V. Frans.

BENOEMD:

Tot assistent-resident van Lebak (residentie Bantam), de kontroleur der eerste klasse bij de landelijke inkomsten en kultures K. F. W. Koelman.
Tot posthouder te Lais, assistent-residentie Benkoelen, de gegageerde opperwachtmeester van het regiment Oost-Indische kavallerie O. J. B. Bloem.
Tot zoutverkoop-pakhuismeester te Pekalongan, de eerste klerk op het residentiekantoor aldaar J. Westhoff.

Militair Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit de betrekking van adjudant van den generaal-majoor, kommandant der tweede militaire afdeeling op Java, de eerste luitenant der infanterie J. F. Bruigom.
Op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de kapitein der infanterie A. J. van Alphen.

BENOEMD:

Tot adjudant van den generaal-majoor, kommandant der tweede militaire afdeeling op Java, de eerste luitenant-adjudant bij het 8ste bataillon infanterie F. G. Meis.
Tot adjudant bij het 8ste bataillon infanterie, de eerste luitenant J. F. Bruigom.
Tot adjudant in de derde militaire afdeeling op Java, de eerste luitenant O. F. van Cattenburch, van het 13de bataillon infanterie.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den ridmeester van het regiment Oost-Indische kavallerie G. E. Tolsma en aan den kapitein der infanterie N. G. van Huffel.

Marine-Departement.

ONTSLAGEN:

Eervol, als direkteur van de fabriek voor de marine en het stoomwezen te Soerabaija, de adjunkt-ingenieur voor het stoomwezen in Nederlandsch-Indie F. van Vollenhoven.
Eervol, onder toekenning van den titulairen rang van kapitein-luitenant-ter-zee van het sedentaire zeewezen, de luitenant-ter-zee der eerste klasse van het sedentaire zeewezen, onderekwipagemeester bij het marine-etablissement te Soerabaija, D. L. Wolfson.

BENOEMD:

Tot direkteur van de fabriek voor de marine en het stoomwezen te Soerabaija, de kapitein-luitenant-ter-zee titulair van het sedentaire zeewezen in Nederlandsch-Indie D. L Wolfson.

SOERABAYA, den 25sten Januarij 1858.

Op den 15den dezer stond, ter rolle van strafzaken van den Raad van justitie alhier, teregt de matroos M....., beschuldigd van op den 25sten September ll. aan boord van het destijds hier ter reede liggende Nederlandsche schip *Eersteling*, jegens den matroos H..... gepleegden moedwilligen manslag.

De feiten aan den beklaagde ten lasten gelegd, komen kortelijk hierop neder, dat hij op den 25sten September ll. na eene hevige woordenwisseling met zijnen makker, van dezen eene schop onder de kin heeft gekregen, daarop zijn mes heeft getrokken en daarmede aan laatstgenoemden eene wonde heeft toegebragt, aan het middelste derde gedeelte en voorvlakte der linkerdij, welke wonde op den 6den November den dood tengevolge heeft gehad. Het is voorts gebleken dat die wonde niet doodelijk zoude zijn geweest, indien er tijdig genoeg geneeskundige hulp ware aangebragt, en dat die geneeskundige hulp, door omstandigheden onafhankelijk van den wil des beklaagden, te laat is gekomen.

Het openbaar Ministerie requireerde dientengevolge de schuldigverklaring van den beklaagde aan het misdrijf van moedwilligen manslag na voorafgaande provocatie, en zijne veroordeeling tot vier jaren tuchthuisstraf.

Nadat de verdediging van den beklaagde door den procureur Brouerius van Nidek was voorgedragen, bepaalde de Raad de uitspraak in deze zaak op den 22sten dezer, en verklaarde op dien dag den beklaagde schuldig aan het misdrijf van moedwilligen doodslag onder verligtende omstandigheden, met veroordeeling dientengevolge tot twee jaren gevangenis.

De uitspraak in revisie van het Hoog Geregtshof zullen wij nader mededeelen.

— Dezer dagen arriveerden alhier de heeren Woodburry & Page; zij hebben in de straat Gattottan eene werkplaats geopend, tot vervaardiging van photographie portretten. Te Batavia en Samarang vonden zij algemeen bijval, door de goede en nette uitvoering der bestelde portretten, terwijl het werk van den heer Woodburry reeds te Melbourn met eene medaille werd bekroond.

Belangrijk zijn ook de gezigten van steden en landschappen, welke de heeren Woodburry & Page door photographie nabootsen.

— Wij vernemen dat het stoomschip *Koningin der Nederlanden*, hetwelk den 12 dezer van Batavia is vertrokken ter afhaling van de verwacht wordende landmailpakketten, op den 19 dezer nog niet te Singapore was aangekomen.

Het zeilschip hetwelk op dien datum van daar naar Batavia is vertrokken heeft, aldaar mede het berigt gebragt dat ook de verwacht wordende europesche landmail alstoen Singapore nog niet had bereikt.

Gisteren om 12 uren, heeft alhier in het laboratorium aan de Grisseesche weg eene ontploffing plaats gehad, ten gevolge waarvan een Adjudant Onderofficier, een sergeant majoor, twee koporaals en een artillerist meer of min verwond zijn. De oorzaak wordt aan wrijving der stoffen toegeschreven.

— Donderdag op Vrijdag nacht om een uur heeft zich een Inlander genaamd Sarpan komende van Japara, in eene ijlende koorts met zijn kris den hals gedeeltelijk afgesneden. Hij is thans in het stadsverband en geeft hoop op een spoedig herstel.

— Op den 16den dezer der namiddags, raakte het schip *Dennok Bintang Toedjoe*, gezagv. Oei Ongkie, van Singapore komende, op de hoogte van Menarie buiten het vaarwater. Het schip stootte zoodanig op het anker, dat het voor aan de boegspriet een groot lek bekwam, hetwelk echter door spoedig aangebragte hulp onmiddelijk gestopt werd. De schade aan de lading, bestaande uit gambir opium en manilla sigaren, wordt p. m. 30 à 40 mille geschat.

— Zoo wij vernemen is het stoomschip *Soerabaija* kapt. Guijot, van Borneo naar Batavia op *Brouwers Droogte* gebleven, passagiers en Equipage hebben zich in twee booten gered, waarvan eene reeds te Batavia is aangekomen.

(*Soer. Courant.*)

— Met genoegen hebben wij heden vernomen dat ook de nog niet te Batavia aangekomene boot, welke de passagiers bevatte, gelukkig in de bogt van Krawang is geland.

Het stoomschip *Banda* is onmiddelijk van Batavia derwaarts vertrokken, om de geredden naar Batavia over te brengen.

Pasoeroean, 14 Jan. — Wij vernemen dat de vulcaan de Lamoengan, gelegen in de residentie Probolingo eenige dagen geleden, wederom eene eruptie gehad heeft en dat in de dessa Klakka dier residentie vier Inlanders door het vallen der lava gedood zijn.

De uitbarsting is hier door een telescoop waargenomen, en leverde vooral des nachts ten een ure een allerindrukwekkendst gezigt op.

(*P. N. en Adv. blad.*)

Batavia. — Op den 16den dezer is zekere Beekmeijer, die alleen in een chineesch huis op Molenvliet, hetwelk vier dagen vroeger door hem gehuurd was, woonde, verdronken in den put gevonden. Dit ongeluk, want aan een zelfmoord valt hier bijna niet te denken, werd kenbaar, door dien zijn waschman te vergeefs aan zijne deur klopte, waarop de eigenaar van het huis over den muur klom en het lijk in een staat van ontbinding ontdekte, die aantoonde, dat het zich bereids 3 of 4 dagen in den put bevonden had.

— In den namiddag van dienzelfden dag is, in de rivier van Goenong Sari, het lijk gevonden van een Europeesch militair, die den vorigen dag, des morgens ten 7 ure, achter de kantine (kali Glodok) op Weltevreden was verdronken.

— Ll. Maandag en Dingsdag had de openbare teregtzitting plaats in de zaak van het openbaar ministerie tegen den beklaagde Q . . . . , beschuldigd van diefstal van een paket, inhoudende een geldswaarde bevattende brief op het postkantoor alhier, tijdens hij daar als beambte werkzaam was. De Officier van Justitie, Mr. W. Rappard, requireerde de schuldigverklaring van den beklaagde aan dit feit, en zijne veroordeeling tot eene tuchthuisstraf van zeven jaren met eerloosverklaring. De verdediging werd voorgedragen door den Advocaat Mr. des Amorie van der Hoeven, die tot vrijspraak van den beklaagde concludeerde. Een talrijk publiek woonde de teregtzitting bij. De uitspraak is bepaald op Woensdag 27 dezer. (*Java Bode.*)

BUITENGEWONE COURANT,

UITGEGEVEN

van wege het Bestuur van HONGKONG.

VICTORIA, Woensdag den 30 *December* 1857.

De gevolmagtigde minister van Hare Britsche Majesteit, brengt met groot genoegen ter algemeene kennis, het hierbij gevoegde afschrift van een Rapport, gedateerd van gisteren, den 29sten, aan hem gezonden door den vice-admiraal Sir Michael Seymour, etc. etc. en de mededeeling bevattende van de verovering van Canton door de verbondene strijdmagten.

Op last,

GEO. S. MORRISON.

Hoofdkwartier *CANTON*, 29 *December* 1857.

Ik heb de eer, Uwe Excellentie mede tedeelen, dat de stad Canton dezen morgen door de vereenigde land- en zeemagt der verbonden mogendheden bestormd, en na overklimming der muren (Escalade) met zeer gering verlies veroverd is. Zeer te betreuren echter is het verlies van capitain William P. Bate, van H. M. schip *Actæon*, die door een schot is gedood, terwijl hij naar eene positie zocht, om de stormladders te doen plaatsen.

Wij zijn druk bezig, onze positie te versterken.

(w. g.) M. SEYMOUR,

Vice-Admiraal, Opperbevelhebber.

Aan

Z. E. Sir JOHN BOWRING, etc.

(*Bat. Handelsblad.*)

ENGELAND.

— De hertogin van Nemours, die den 28sten October te Claremont bevallen was, is den 10den aldaar overleden. Haar kraambed was in den beginne zeer voorspoedig. De tijding van dit overlijden is per koerier naar het kasteel van Windsor overgebragt, hebbende de prins gemaal zich daarop onmiddelijk naar Claremont begeven, om der bedroefde familie wegens dit sterfgeval te condoleren.

De hertogin van Nemours was eene dochter van den groothertog Ferdinand van Saksen Coburg-Gotha, en bij gevolg eene nicht der koningin en van den prins-gemaal. Zij was geboren in 1822 en getrouwd in 1840. Zij laat den hertog van Nemours vier kinderen na, als: den graaf van Eu, den hertog van Alençon, de prinses Marguérite en het voor weinige dagen, eerst na eene tusschenruimte van elf jaren, geboren kind.

— De koningin heeft den 19den de drie gezanten van den eersten en van den tweeden koning van Siam ontvangen. Die personaadjen waren van een talrijken stoet vergezeld. Zij boden in de eerste plaats eigenhandige brieven hunner vorsten aan, die met vergulde letters op perkament waren geschreven. Voorts boden zij aan de koningin de volgende geschenken aan, die bijeengenomen een schat van bijna onberekenbare waarde vormen: 1o. Een Oostersche kroon van massief, hier en daar geëmailleerd goud, rijk met diamanten, smaragden en robijnen versierd; 2o. een gouden halsband, met robijnen letterlijk als bezaaid; 3o. een groote ster van goud en juweelen; 4o. een staf, met diamanten en vele andere kostbare gesteenten ingelegd; 5o. eene ceintuur van massief goud, met robijnen als het ware overladen; 6°. een troon; 7°. een witte schelp, buitengewoon zeldzaam en kostbaar; 8°. een schenkblad en drinkbeker, geheel van agaatsteen; een draagstoel, een zadel en toom van hoogen prijs; 9°. zes regenschermen met gouden borduursels: 10°. gouden dozen en drinkschalen; 11°. zilveren borden met gouden versierselen; 11°. een zilveren trom, 12°. eene schilderij, welke het hof van Siam voorstelt — en wijders eene menigte andere zeldzaamheden van groote waarde.

Vervolgens heeft de eerste Siamesche gezant, bij name Phra-Bard-Somdetch-Phra-Paramendr-Maha-Mongkut, als vertegenwoordigende den eersten koning van Siam, en Phra-Bard Somdetch Phra Pwerendr Rameso Mahiswareso, als representant van den tweeden koning van Siam, der koningin een adres overhandigd, waarin beide vorsten haar verzoeken hunne geschenken en hunne hulde wel te willen aannemen, even als de betuigingen der vriendschap, die zij voor haar koesteren.

Koningin Victoria heeft op een en ander op de meest welwillende wijze geantwoord, en heeft ten slotte aan de Siamesche gezanten een collation in de Waterloo-gallerij aangeboden.

— Te Londen werd dezer dagen voor de regtbank van insolvente debiteuren de zaak behandeld van eenen Woolf Levy, die op verschillende plaatsen zich ook had doen doorgaan onder de aangenomen namen van Montefiori, Langfeldt en Lijon. De staat zijner zaken toonde aan een gezamenlijk bedrag van schulden groot 6900 ponden st. (*ƒ*82800.—) terwijl er goederen noch geld, hoegenaamd niets, aanwezig was, waaruit die schulden geheel of gedeeltelijk konden worden betaald.

Uit het onderzoek bleek dat de man in 1827 in Engeland was geboren, en dat land niet had verlaten voor 1846. In dat jaar echter ging hij naar Sydney en dreef daar handel tot in het laatst van 1848. Van Sydney ging hij naar Calcutta, waar hij gedurende negen maanden leefde van den opbrengst van eenige paarden die hij van Australië had medegebragt. In 1850 keerde hij terug naar Engeland, doch reisde spoedig door naar de Vereenigde Staten, waar hij zich met een Frazer associeerde tot het drijven van kleinhandel, en met wien hij geheel Noord-Amerika doorreisde met Amerikaansche „*aardigheden*”

De regter. Wat noemt gij Amerikaansche aardigheden?

Levy. Houten muscaatnoten en dergelijken.

Regter. Verkocht gij die houten muscaatnoten voor echte specerij?

Levy. Ja.

Regter. En bepraattet gij dan de Yankees om die te koopen?

Levy. Dat was niet noodig, want zij zagen er geen onderscheid in. Wij verkochten ze in de westersche steden, Indianapolis, en andere plaatsen. Er waren er ook die houten hammen verkochten doch dat deden wij niet.

Regter. Hoe lang duurde die associatie?

Levy. Omtrent twee jaren. In het laatst van 1852 ging ik naar St. Louis.

Verder vertelde hij dat hij te St. Louis in spoorweg aandeelen speculeerde onder den naam van Montefiore. Hij nam dien naam aan, op aanraden van iemand die hij in het logement ontmoette en die zelf dien naam droeg. Daarop ging hij naar Californie, doch bleef onderweg te Panama zich ophouden, om optenemen in hoeverre de baai geschikt was als ankerplaats voor schepen, en of de plaats geschiktheid aanbood tot het drijven van handel, in welk geval hij naar de Vereenigde Staten zou zijn teruggekeerd, ten einde eene maatschappij op te rigten, voor het aanleggen van eenen spoorweg en eene haven. — Dit plan kon echter niet doorgaan, doch hij vond gelegenheid om een wissel van 147 p. st. (*ƒ* 1764.—) op de heeren Gibbs & Sons te Londen te plaatsen, welke wissel door de betrokkenen niet werd geaccepteerd, en om eenen crediet brief te krijgen op Adams & Co. te San Francisco, (Californie) ten bedrage van 360 p. st. [*ƒ* 4320.—] Met dien credietbrief ging hij naar San Francisco waar hij aan eenen Heer Raphael verkocht eenen wissel van 66 p. st. [*ƒ* 792.—] op Mozes Montefiore te Londen, door wien hij niet gemagtigd was te trekken. Verder won hij daar door speculaties in gronden en spoorwegen eene som van omstreeks *ƒ* 38000.— waarmede hij in Julij 1854 naar Manila vertrok, waar hij veel geld verteerde. — Vandaar ging hij naar Hongkong en verder naar Ceylon waar hij te Colombo bleef.

— Hij had toen nog eenige juwelen en geld tot eene gezamenlijk waarde van cc. 2000 p. st. [*ƒ* 24000.—] In het begin van 1855 kwam hij in Engeland aan met omtrent *ƒ* 9000.— die hij nog overhad. — Hij was over Suez en Egijpte gekomen en had zich in Italie opgehouden. Te Florence had hij nog twaalf honderd pond sterling gehad en maakte daar kennis met eenen Heer Brown die hem duizend pond wilde opdringen, waarvan hij echter, op herhaald aanzoek, niet meer dan vijf honderd had willen nemen. Dit, en zijn eigen geld werd reizende verteerd tot hij met 700 à 800 pond in Engeland aankwam.

In Engeland aangekomen, ging hij naar Newcastle ten einde eene scheepsgelegenheid te zoeken, en daar nam hij dan naam van Langfeldt aan, omdat hij niet wilde zijn gehouden worden. — Onder dien naam reisde hij door naar Bristol waar hij voor 300 pond [*ƒ* 3600.—] de schoeners *Trinmvir* kocht, die hij liet vertimmeren en die voor de daarvoor gemaakte kosten werd aangehouden. — Hij kocht echter van den Heer Hewitt een ander schip, de „*Chesterfield*”, dat hij weder verkocht. — Hij bleef te Bristol omtrent drie maanden en maakte er eenige schulden. Vandaar kwam hij naar Londen waar hij zijn intrek nam in het Clarendon Hotel in Bondstreet. — Daar komende bragt hij mede een rijtuig met een span paarden en een tijger. Van eenen tabaksverkooper Benson nam hij sigaren tot een bedrag van 52 pond st. [*ƒ* 624.—] en van Rodrigues blanco boeken en papier voor *ƒ* 420.— welke beide sommen ook op zijnen staat van schulden voorkomen. — De Heer Rodrigues had op zijn verzoek aan den hoek van het hem geleverde postpapier een familie wapen gestempeld dat niet weinig gelach verwekte. De regter had eenige moeite om het te ontcijferen doch zag in het wapen twee leeuwen en een paard met het devies „*Auro est non omnes*” het welk hij vertaalde als „ ”*Een elk is niet bij kas*”.

Van Londen ging hij naar Edimburg van waar hij naar de Kaap de Goede Hoop zeilde. De bank daar gaf hem geld op zijne wissels tot een bedrag van 798 pond st. [*ƒ* 9576.—] en gijzelde hem van October 1855 tot October 1856, toen hij op advies van den procureur generaal, zijne vrijheid herkreeg. In Januarij 1857 kwam hij weder in Engeland waar hij zeer spoedig in de gevangenis geraakte.

De zaak is uitgesteld geworden.

— Een braaf geestelijke in New York, in navolging van zijne ambtgenooten, hield dezer dagen eene zeer gemoedelijke preek over de algemeene geldcrisis, waardoor zoo velen in moeijelijkheden kwamen, en vermaande zijne hoorders ten ernstigste, om toch in alles zooveel mogelijk te bezuinigen en spaarzaam te leven. — Dadelijk na afloop der godsdienstoefening hield het kerkbestuur eene vergadering en, hunnen leeraar bij het woord vattende, bragten zij zijn honorarium van duizend dollars, terug tot op zes honderd.

— Volgens de *Memorial de St. Etienne* heeft het Engelsche Gouvernement te dier plaatse in verschillende fabrieken laten maken 20,000 geweren met bajonetten. De geweren zijn zeer fraai en goed afgewerkt en kosten p. m. 1.200,000 francs; en, daar de verbruikte 48000 grondstoffen niet meer dan 200,000 francs hebben gekost, is er aan deze commissie als arbeidsloon een millioen francs verdiend, die voor het grootste gedeelte in handen der werklieden zijn gekomen.

— De *Elmira Gazette* meldt het volgende geval. — Dezer dagen bemerkte men dat de telegraaf niet werkte. Onverwijld onderzocht men waar het haperde, en na lang zoekens vond men dat op eene plek waar, over eenen afstand van eenige roeden, de hoofd- en de hulpdraad evenwijdig loopen, en slechts zes duimen van elkander, eenige spinnen hunne webben hadden geweven van den eenen draad tot den anderen, zoodat, door het aanhoudend van die webben afdruipend water, dat zich door de mist en de daauw daaraan hechtte, een volkomen geleider voor de electriciteit was ontstaan, zoodat dezelve zich daar over de beide draden verdeelde, waardoor geen sein meer aan deszelfs bestemming kwam. De fijne draden der spinnewebben waren gemakkelijk verbroken en de draden zoo ver van elkander gelegd dat er voor eene herhaling van die spinnennijverheid te dier plaatse geen vrees meer bestond, en sedert dien tijd is de gemeenschap per telegraaf niet weder belemmerd geworden.

— Een Ier hoorde kwade noten kraken omtrent de bank waar hij zijn geld had gedeponeerd. Onverwijld laat hij zijn paard zadelen, rijdt spoorslags twintig mijlen ver tot voor de deur van het kantoor der bank, springt van zijn schuimend paard, stormt de trap op en vordert met luide stem zijn geld. — „Wat wilt gij, bankbilletten of goud”? vraagt de kassier. — „Uwe eigene bankbilletten” is het antwoord. Men geeft hem wat hij verlangt en in triomf besteeg hij zijn ros, zeggende „Spring nu zoo hard als ge „wilt, ik ben binnen!

De man was *gewoon die* billetten als onfeilbaar goed te beschouwen.

— Een zeer rijk Amerikaansch koopman ging eenige dagen geleden naar zijnen bankier om eene zeer aanzienlijke som op zijne wissels op New-York te ontvangen. — De voornaamste chef van het bankiershuis antwoordde hem met vele pligtplegingen en omhaal van woorden dat, hoezeer hij persoonlijk zeer goed bekend was, het tegen den regel zou zijn om hem zulk een aanzienlijk bedrag te geven, alleen op zijne handteekening, zonder crediet brief van de firma waarvan hij lid was. — De Yankee rook dadelijk lont en antwoordde, „Wil ik u eens wat zeggen; ik ge- „loof dat gij zooveel geld niet in huis hebt; wees daarom „zoo goed en keer mij het mij komend saldo van 10,000 „dollars uit” — Met diepe verontwaardiging over zulk eene beleedigende veronderstelling, werd hem zijn geld betaald en . . . . . . drie dagen daarna hield de bank op te betalen.

HET POSTWEZEN IN GROOT-BRITTANJE.

(*Vervolg en slot.*)

Eenige der groote provinciesteden hebben een belangrijken postdienst.

In 1855 werden voor briefporten en postzegels ontvangen: in Liverpool ruim *ƒ* 1,100,000, in Manchester *ƒ* 940,000, in Glasgow *ƒ* 690,000, in Dublin *ƒ* 576,000, in Edinburg *ƒ* 500.000, in Birmingham *ƒ* 425.000, terwijl Londen in de ontvangst van datzelfde jaar optreedt met ongeveer *ƒ* 10 millioen.

Voor den overvoer van de dagbladen ontvangt de postadministratie niets, daar wat daarvoor verschuldigd is, bij wijze van zegelregt aan de regering vergoed wordt; hun gewigt is evenwel veel grooter dan dat der brieven. In 1838, vóór de reductie van het briefport, vertegenwoordigden de brieven maar 7 pCt. van het gewigt der mails: sedert is die proportie gewijzigd. De bepalingen der nieuwe zegelwet van 1855 hebben groote vermindering gebragt in het vervoer van de dagbladen per post: zij gaan nu veelal in pakken ongezegeld per spoortrein. Die vermindering bedroeg het eerste jaar 25 millioen stuks. Het zegelregt van den *Times* kost 1½ penny (7½ cent ned.) Het vervoer van een pak dagbladen met den spoortrein kost gemiddeld 10 stuivers per mijl, met andere gelegenheden gemiddeld 2¼ stuivers. Wanneer men dus eene aanzienlijke hoeveelheid dagbladen tegelijk verzendt, is het beterkoop dan het zegelregt op al die exemplaren, vooral op kleine afstanden. De administratie schijnt geene aanteekening te houden van het aantal dagbladen dat zij verzendt, evenwel weet men dat er alleen in Londen in 1854 ongeveer 53 millioen door de post zijn geëxpedieerd. In 1855 zal het over het geheele rijk ongeveer 70 millioen bedragen hebben. In dat jaar zijn niet minder dan 600,000 dagbladen aan de kantoren blijven liggen, die om verschillende redenen niet hadden kunnen afgehaald worden.

Drukwerken worden door den post overgevoerd tegen een porto van 4 pence (20 cents ned.) per pond (0,45 kilog.) In 1854, toen dit lage porto pas was ingevoerd, passeerden er door het kantoor te Londen ongeveer 375,000 pakken drukwerk, gemiddeld 10 once wegende. In 1855 was het aantal voor Londen c. 1½ millioen, en voor het vereenigd koningrijk 3 millioen, maar het gemiddeld gewigt was gedaald tot 4½ once. Deze drukwerken bestaan grootendeels uit catalogussen en handelsberigten, die, wanneer hun gewigt ½ once overschrijdt, het bilijkst worden overgebragt, indien zij als drukwerk worden aangegeven. De spoorwegcompagniën hadden aanvankelijk in dit lage tarief eene benadeeling hunner belangen gezien, maar zij vinden thans ruimschoots vergoeding in het vervoer der pakken en dagbladen.

Tot groot gerief van het publiek strekt de in 1838 door het postbestuur genomen maatregel, om sommen beneden de waarde van £ 10 door middel van postwissels verzendbaar te maken. Deze dienst heeft eene groote ontwikkeling: in 1839 werden £ 313.000 verzonden, twee jaar later was dit bedrag vertiendubbeld, en sedert is het steeds klimmende gebleven zoodat het in 1855 £ 1 1.000.000 of ca. *f* 132 millioen bedroeg (*). In 1856 waren 1935 kantoren voor de afgifte van postwissels geopend, een tiende van het totaal bedrag was te Londen betaalbaar. De verhouding der wissels die uit onachtzaamheid niet ter betaling werden gepresenteerd, bedroeg 1 op de 800. Het nut dezer inrigting is onbetwistbaar, daar geldverzendingen altijd aan gevaar onderhevig zijn. Ongeloofelijk is de losheid waarmede dikwijls aanzienlijke sommen zonder eenigen waarborg in de bussen worden gestoken. Men begroot op £ 400 000 (ca. *f* 4.800.000) per jaar het bedrag der sommen die gevonden worden in de achtergebleven brieven, welke om een of andere reden niet aan het adres komen; men heeft duizen den pond sterling gevonden in brieven zonder eenig adres.

Tijdens den laatsten oorlog heeft de postadministratie alle pogingen in het werk gesteld om ten gerieve van de land- en zeemagt de gemeenschap van de vloot en het leger met het vaderland te onderhouden. Het plan van den Engelschen postmeester, om eene geregelde vaart van stoompaketschepen op de Krim te organiseren, mislukte door de schaarschte van stoomboten, en dus werd gretig gebruik gemaakt van het aanbod der fransche regering, om de post over te voeren van Marseille naar Constantinopel tegen drie stuivers per brief en twee stuivers per dagblad. De dienst tusschen Constantinopel en de Krim werd zoo goed als de omstandigheid het vergunde, door toedoen van de krijgsbevelhebbers waargenomen. De engelsche oorlogs- en transportschepen voerden de brieven van Engeland naar de Krim en vice versa voor één stuiver per stuk. In den loop van 1854 gingen 100.000 brieven over Frankrijk, evenveel met engelsche schepen, in 1855 ca. twéé millioen met de eerste gelegenheid en een zeer aanzienlijk getal per schip. Naar de Oostzeevloot werden brieven verzonden zoowel per scheepsgelegenheid, als over Dantzig, vanwaar de engelsche admiraal ze nu en dan liet afhalen. Zoodra het maar eenigzins doenlijk was, werden ook postwissels in de Krim verkrijgbaar gesteld, en vele soldaten en zeelieden maakten daarvan gebruik om een deel hunner soldij aan hunne betrekkingen over te maken.

Sedert Engeland het standaardport van één stuiver heeft aangenomen, hebben de meeste rijken dit voorbeeld gevolgd, hetwelk terugwerkt op het internationale brievenverkeer. Op last van den postmeester is ook over het postwezen op 't vaste land een rapport uitgebragt. — In Groot-Brittanje en Denemarken is het porto 1 stuiver, welke de doorgeloopen afstand wezen moge; in Frankrijk, Nederland, België, Beijeren, Hanover, Portugal, Sardinië en Brazilië varieert het van 1 tot 2 stuivers, in Rusland, Spanje en Chili van 1 tot 4 stuivers. In de Vereenigde Staten bedraagt het porto 7½ cent ned. voor elken afstand beneden 3000 mijlen, en 15 cent ned. voor een grooteren afstand.

In de engelsche koloniën wordt het nieuwe stelsel insgelijks langzamerhand ingevoerd, in enkele gevallen door de engelsche regering, in de meeste echter door de kolonisten zelve. Vermindering van het briefport, aanneming van een standaard-porto zonder achtgeving op den afstand, vereenvoudiging van de postverzending, invoering van de postzegels, al deze verbeteringen zijn reeds grootendeels tot stand gekomen. Het verkeer tusschen het moederland en de koloniën wordt grootendeels onderhouden door de paketschepen der gesubsidieerde compagniën. Tegenwoordig zijn er niet minder dan 110 mailpaketten, aan welke de postadministratie jaarlijks meer dan £ 800.000 (ruim *f* 9½ millioen) betaalt voor het transport der brieven (*).

Bij deze reusachtige taak welke de Engelsche post te vervullen heeft, is het niet te verwonderen dat het raderwerk waardoor de verzendingen geschieden, even fijn als zamengesteld is, zoo dat iedere hervorming inderdaad op alle gedeelten te gelijk moet worden ingevoerd. De postdirecteuren zijn dan ook in het bezit van een verzameling der nieuwe reglementen, in systematische orde gerangschikt bij wijze van een wetboek; zij zijn gehouden iedere maand bij den Algemeenen Postmeester een rapport in te leveren, betreffende de verbeteringen met welker invoering men bezig is, en de hoogte waarop men daarmede is gekomen. Vele dier rapporten behandelen een 200tal maatregelen van hervorming. Het netto overschot van de brievenpost, dat in he eerste jaren van het nieuwe stelsel aanzienlijk ten achteren stond bij wat vroeger werd overgehouden, begint tegenwoordig weder het oude cijfer te bereiken. In het jaar dat de hervorming voorafging, waren de bruto ontvangsten. . . . . £ 2.390.000.
en de winsten . . . . „ 1.633.000.

In het eerste jaar van 't nieuwe stelsel waren de ontvangsten. . . . . £ 1.360.000.
en de winsten. . . . . „ 501.000.

In 1855 daarentegen weder de ontvangsten „ 2.717.000.
en de winsten . . . . „ 1.126.000.

De dienstregeling van de Engelsche post berust geheel in handen van den Algemeenen Postmeester, daar het departement van Financiën alleen binnen zekere door de wet bepaalde grenzen mag tusschen komen tot vaststelling van het briefport. Het aantal beambten bij de post bedroeg in 1856, 22,547, waaronder 10,498 directeuren en bureaulisten, en 10.314 boden (*).

Ieder beambte ontvangt eens in 't jaar 14 dagen à 4 weken verlof, terwijl zijn salaris niettemin blijft doorloopen. De directeurschappen in de provincien waaraan £ 175 salaris verbonden zijn, worden toegekend aan degenen die zich als beambten het meest onderscheiden hebben. Ieder directeur is in zekere mate verantwoordelijk voor het gedrag zijner onderhoorigen en verantwoordt wekelijks zijne ontvangsten en uitgaven; de verrekening der postzegels geschiedt ééns in de maand.

De postadministratie te Londen oefent eene soort van patronaat uit over hare boden. Zij heeft een specialen doctor in haar dienst die gratis consult geeft aan de postboden en lagere beambten, wier aantal gezamenlijk 1100 bedraagt. In 6 maanden tijd had reeds de helft der regthebbenden zijne hulp ingeroepen, daar deze menschen, die met allen weêr en wind de stad doorkruisen, veel aan ligte ongesteldheden lijden. Deze geneesheer heeft de aandacht der bestuurders gevestigd op de tochtige en vochtige woningen der meeste boden, en hun aan de hand gedaan om zelf doelmatige huizen voor de beambten te doen bouwen. Ook moedigt het hoofdbestuur het nemen van levensverzekeringen aan onder de beambten, door ⅕ van het bedrag der premie voor zijne rekening te nemen. Op deze wijze zijn in 1855 952 personen bijgestaan, terwijl het aantal dergenen die geheel op eigen kosten hun leven verzekerd hebben, op ca. 2000 wordt geschat. De daarstelling van een begrafenis-fonds onder haar personeel is ook eene zorg van de postadministratie geweest.

De Redactie.

(*) In Frankrijk werden in hetzelfde jaar postwissels afgegeven voor 87 *millioen francs.*

(*) Over de postgemeenschap met Australië en Engelsch Indië, zie het artikel: *Stoomvaart naar Oost-Indië*, in ons Nummer van 26 October ll. N°. 86.

(*) In Frankrijk zijn ruim 24000 beambten bij het postwezen, hier te lande circa 2000.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Van*
Januarij	20	Nederl. Ind.	Madina.	Hadjie Moht Sedik.	Batavia.
„	—	„ „	Menado.	A. Conteron.	Banda.
„	—	„ „	So-Ootdin.	Said Acht. bin Kasim.	Banjermassing.
„	22	„ „	Fathool Manan.	Sech Djen bin Sultan Bargebeh.	Batavia.
„	—	„ „	Al Osmanie.	Sech Said bin Salim Bahasoän.	„
„	—	Zweedsch	Emelie.	N. W. Wulff.	„

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders*	*Naar*
Januarij	20	Amerikaansch	Yankee Ranger.	H. Stohman.	Nederland.
„	21	Nederlandsch	Marinus Willem.	P. van Duijn.	„ via Bezoekie.
„	22	Nederl. Ind.	Fathool Salam.	Hadjie Abd. Karim.	Pagattan via Grissee en Banjermassing.
„	23	Nederlandsch	Henriette.	J. M. van der Veen.	Nederland.
„	—	„	Borneo.	T. A. Jansen.	„
„	—	Nederlandsch	Riengit.	To Sarie.	Balie Padang.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Bestemming*	*Agenten*
Engelsch	Limehouse.	Chester.	In reparatie.	Fraser Eaton & Co.
Nederl. Ind.	Hector.	Paulino.	Sumanap.	„ „ „ „
Bremersch	Shakspere.	C. Fechter.	Nederland.	„ „ „ „
Fransch	Baron Hamelin.	E. Hamelin.	Frankrijk.	„ „ „ „
Zweedsch	Marij.	Silfversparre.	Zweden.	„ „ „ „
„	Esther.	Hellström.	„	„ „ „ „
„	Emelie.	Wulff.	„	„ „ „ „
Nederlandsch	De Zwaan.	Van Hemert.	Onbepaald.	„ „ „ „
„	Prins Veldmaarschalk.	D. S. Immink.	Amster am.	Ruyl Cramer „ „
Nederlandsch	Gezina.	P. Burggraaff.	Nederland.	„ „ „ „
„	Pieter Schoenmaker.	Van Varelen.	„	„ „ „ „
„	Osiris.	W. H. Cramer.	Amsterdam.	„ „ „ „
„	Honigbij.	H. A. van Marion.	Nederland.	„ „ „ „
„	St. Jan.	G. G. Lion.	„	„ „ „ „
Nederlandsch	Nassau.	Virginius.	Nederland.	Schimmelpenninck & Co.
„	Equator.	J. G. Appel.		P. Kervel & Go.
„	China.	Luttenberg.	„	„ „ „ „
Bremersch	Wilhelmina.	Kumme.	„	„ „ „ „
Nederlandsch	Antoinette.	J. M. de Winter.	„	B. J. Van Eck & Co.
Zweedsch	Louise.	Löfgmot.	Zweden.	Wm. Mathieu & Co.
Hemb.	Catharina.	M. Hansen.	China via Macass.	„ „ „ „
Nederland	Jannetje.	A. Lupcke.	Nederland.	B. Kopersmit „ Co.
„	Triton.	Adriaans.	Roterdam.	Anemaet & Co.

Aangekomen Passagiers.

Met de Nederl Ind. bark *Madina*, 40 Inld. Priesters.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia; de stoomschepen Samarang, Admiraal van Kinsbergen en Madura; de schepen Djoedoel Moebarak, Gezina, Al Oosmani, Osiris, Fathool Moebarak, Honigbij, Faidul Moebarak, Norman, Fulkus So-Oot, Shakspeare en Immagonda Sara Clasina; het stoomschip LangenLamongan; de barken Fatal Maän, Saijan Maskoor, Goansien, Fathal Kair, Baltimor, Djoedool Karim, Antoinette, Bacht Mastora, Pieter Schoenmaker, Abool Hair, Fatal Karim, Salma, Hoksing, Naim Balgijer, Fathool Joesoor, Zein, Equator, St. Jan, Baron Hamelin, Limehouse, Nawan Eljoesoor, Soedul Gair, Arief Banjermaas, Carolina Sophia, Charlotta, Prins Veldmaarschalk, China, Wilhelmine, Hector, Atiatool Barie, El Masschoor, Fathool Wahap, de Zwaan, Joan Melchior Kemper, Oosterling, Catharina, Guillaume Tell, Jannetje, Esther, Joedul Baie, Neptune, Madina, Menado en Fathoolmanan; de brikken Marij, El Ijezer, Louise en Emilie; de schoeners Egmond, Saparoea, Kiem Ingsoen, Moostarie, Masschoer, Hiatlie, Tjilatjap, Bintang Timor, So-Ootdin en Al Osmanie; de kotters Tedok en Krabbe.

SUMANAP.

VERTROKKEN.

11 Januarij. Het Ned. schip *Gelderland*, gezagv. D. Crap Hellingman, naar Tjilatjap.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

De schoeners Sophia, Almashoor, Mansoer, Mifrejoolmoel ook, Sie Damar en Maria; de kotters Noorsasie en Sie Berkat.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 21sten tot en met den 23sten Januarij 1858.

AANVOER.

Van Banjarmassing per de Ned. Ind. schoener *So-Ootdien*, gezagv. Said Achmat bin Kasiem agent Gezagvoerder.

950 bossen bindrotting, 8250 stuks maloekoematten, 2000 stuks kadjangmatten, 700 stuks planken en kleinigheden, Gezagvoerder.

Van Riouw per de Ned. Ind. bark *Madina*, gezagv. Hadjie Mohamat Sidik agent Gezagvoerder.

44 stuks balken, Gezagvoerder; 10 balen chn. ruwe zijde, Mohamat Saleg.

Van Batavia per de Ned. Ind. schoener *Alasmanie*, gezagv. Sech Said bin Salim Bahasoan, agent Gezagvoerder.

50 krandjang suiker, 150 collies manufacturen, benzoin, koralen, dadels, koopmanschappen en kleinigheden, diverse Arabieren.

Van Batavia per de Ned. Ind. bark *Fathool Manan*, gezagv. Sech Djen Bargebek, agent Gezagvoerder.

1 kist doeken, 50 kisten cognac, 1 tros kaijer touw, Fraser Eaton & Co; 9 kisten messen, beitels en veilen, 50 kisten man. sigaren, 15 manden aardewerk, 6 kisten koopmanschappen, 109 kisten wijn, McMillan Marten & Co; 9 kisten manufacturen, W. Mathieu & Co; 5 kisten man. sigaren, Gebr. van Delden; 16 balen rood garen, 6 kisten manufacturen, 60 vaten meel, 50 kisten kaarsen, 3 kisten kramerijen, J. F. van Leeuwen & Co; 10 kisten lucifers, 40 kisten cognac, 1 kistje diversen, 3 kisten manufacturen, 3 kisten lampen, Schimmelpenninck & Co; 60 stuks blok lood, 5 kisten koopmanschappen, Thomas; 1 kist verguld hout, E. Fuhri & Co; 1 kist man. sigaren, 1 kist koopmanschappen, Asschenbergh & Co; 3 kisten piano, Karthaus & Co; 120 picols boom basten, 25 ledige vaten, 69 trossen touwwerk, 50 kisten cognac, 15 collies koopmanschappen en kleinigheden, Order.

Van Batavia per het Zweedsche schip *Emelia*, gezagv. A. W. Wulf, agenten Fraser Eaton & Co.

11046 staven ijzer, Fraser Eaton & Co.

UITVOER.

Naar Rotterdam per het Ned. schip *Henriette*, gezagv. J. M. van der Veen.

2000 19/100 picols suiker, Ruyl Cramer & Co; 124 16/100 picols rotting. 5 11/100 picols verfhout, 16,339 stuks koe- en buffelhuiden, 2000 76/100 picols suiker, 108 26/100 picols koffij, 2923 98/100 picols kurkurma, Fraser Eaton & Co; 1343 76/100 picols suiker, B. J. van Eck & Co.

Naar Nederland per het Ned. schip *Borneo*, gezagv. F. A. Jansen; 3816 23/100 picols suiker, B. J. van Eck & Co; 77981 ℔ tabak bladen, B. Kopersmit & Co; 180 picols tabak, P. Kervel & Co.

Marktprijzen.

SUIKER N°. 16 per picol *f* 16.—
KOFFIJ per picol.
RIJST (CARGA) per koijang *f* 135 à *f* 140.—
Id. (WITTE) „ „ *f* 165 à *f* 180.—
KOEHUIDEN per 100 st. *f* 350 à *f* 500.—
ARAK per legger *f* 90.—
OLIE (KLAPPER).
OLIE (KATJANG).
KADJANG MATTEN.
ROTTING *f* 9 à *f* 9½
WISSELKOERS 107 % à 108 %

GEDRUKT BIJ E. FUHRI & CO TE SOERABAYA.